

Virtuaalne paastumaarjapäev

Karksi-Nuia kultuurikeskus ja Naiskodukaitse Sakala ringkonna Karksi jaoskonna naised kutsusid 25. märtsil kõiki paastumaarjapäeva tähistama, sest traditsioonid peavad jätkuma segaste aegade kiuste. Oleme aastaid maarjapäeval Karksi-Nuias kogunenud, päikest tervitanud, soovipaelu sidunud, allikaveega silmi pesnud, koos pannkooke küpsetanud, söönud kodudest toodud moose, rüübanud punaseid jooke ning vestnud vanu lugusid. Kõike seda tegime ka tänavu, aga natuke teisiti. Igäiks omas kodus.

Teavitasime kõiki Facebooki vahendusel ja kutsusime inimesi üles koduselt rahvakalendri tähtpäeva tähistama ning meiega oma pilte, videosid, retsepte ja lugusid jagama. Selle tõttu saime seekord näha lausa erinevate kantide päikesetõusu, allikaid ja pannkoogipilte.

„Juba aastaid olen maarjapäeva hommikul võtnud ette varajase ülesärkamise ja sõidu Karksi-Nuia, et koos teiste naistega päikest tervitada ja maarjapäevaga seotud toiminguid teha. Ka sel aastal otsustasin vaatamata eriolukorrale traditsioone järgida, ainult et kodus. Ärkasin juba poole kuuest, et ikka päikesetõusu ajaks parima vaate nautimiseks mõne kõrgema künka otsa ronida.

Foto: Angelika Lebedev

Võtsin koera kampa ja tegime väikese hommikuse jalutuskäigu ümber järve ning ronisime oosile, et sealt päikesetõusu imetleda. Päike tõusis kell 6.04 ja oli tõesti imetlust väärt. Hommik oli mõnusalt karge ja mida kõrgemale päike tõusis, seda rohkem linnud laulma hakkasid. Kuna oos oli piisavalt kõrge, et päikest varjata, siis sain tagasiteel uuesti päikesetõusu imetleda, kui päike üle oosiserva piiluma hakkas. Koduteel põikasin läbi ka allika äärest, et vana kombe kohaselt

allikaveega silmi pesta. Kodus sai asutud ka maarjapäeva magusamaid traditsioone järgima, ette sai võetud pannkoogitegu, et ikka suvel suured kapsapead kasvaks. Pannkoogi kõrvale sai mekitud ka punast moosi ja marjajooki. Kooki ja moosi mekkides arvasid ka teised kodused, keda hommikune varajane ärkamine väga ei köitnud, et tegelikult on maarjapäeva tähistamine ikka tore traditsioon.“ (Elerin Öövel, Karksi jaoskonna aseesinaine)

Minu enda maarjapäev algas varajase äratusega, et 6.04 tõusvat päikest tervitada. Ees ootas teekond koos koera ja emaga 2,5 kilomeetri kaugusele Öisu allikale, et pesta silmi allikaveega. Maagiline päikesetõus, tuulevaikne ja karge hommik koos lindude valjuhäälese lauluga oli väga hea algus päevale. Koju jõudes valmisid pannkoogid köögis lausa ise ning kõrvale sai joodud punast jooki.

KAIREKANNISTU

Karksi-Nuia kultuurikeskus
kultuurispetsialist, juhataja kt

Naistepäeva ja teatrikuu tähistamine Uue-Karistes

Teatrikuule kohaselt oli külaliseks näitlejanna Vilma Luik.
Foto: Aimur Talu

12. märtsil tähistas klubi 60+ naistepäeva ja teatrikuud. Külla oli kutsutud Ugala teatri näitleja Vilma Luik. Istusime juba lauas, kui proua Luik astus saali blondiinina ja tervitas meid ning esitas humoorika monoloogi. Seejärel võttis ta oma pika blondi paruka ja teatas, et külaliste ees on nüüd Vilma Luik. Edasi rääkis näitlejanna oma elust, teatritööst ja vastas arvukatele küsimustele. Tänašime teda toreda etteaste eest ning õnnitlesime naistepäeva ja teatrikuu puhul meene ja lillekimbuga.

Meie klubi mehed ulatasid igale daamile roosiõie koos heade soovidega. Õhtu jätkus kohvilauas ja kapelli Ukaas saatel tantsides.

Loodame taas kokku saada kui mitte varem, siis kindlasti sügisel, uuel hooajal.

Olge kõik terved ja hoidke oma lähedasi!

KLUBI 60+ JUHATUS

Kohaliku omaalgatuse programm toetas külaelu

MTÜ Tuhalaane esitas sügisel Kohaliku omaalgatuse programmile kaks taotlust, mis ka rahuldati.

Meede 1 „Töötoad ja kursused kogukonnas“ toel saime remontida kümme aastat vana keraamikaahju, mille küttekeha vajas vahetust. Ellu viidi piparkoogitaigna valmistamise õpituba, aroomiteraapia kursus ning soetati vahendeid jõulumaa töötubadesse.

Meede 2. „Heli- ja valgustehnika külla“ raames muretseti külale kvaliteetne tehnika.

Täname rahastajat, kursustest osavõtjaid ja Mulgi vallavalitsust koostöö eest.

ENN SARV
projektijuht

Kaitse elu – võitle koroonaviiruse vastu! Võidu valem:

Püsi kodus

Välidi lähikontakti

Järgi hügieeni

Järgi reegleid

kriis.ee

1247

Hea Mulgi valla elanik!

Riigis kehtestatud eriolukord on kestnud rohkem kui ühe kuu ja selle lõppu prognoosida on väga keeruline. Jätkuvalt on suletud koolid, muuseumid, kultuuri- ja rahvamajad, spordisaalid, ujulad, noorte- ja päevakeskused. Vaatamata kaasnevatele ebamugavustele oleme siiski kiiresti kohanenud. Ennast uuest olukorrast leidnud õpetajad, õpilased ja lapsevanemad teevad suuri pingutusi, et vajalik materjal saaks koduõppe vormis omandatud. Lasteaiast koju jäetud lapsed igatsevad oma mängukaaslaseid ja see paneb vanematele täiendava koormuse ajalise ressursi jaotamiseks. Olukord muutub kriisile iseloomulikult päevade ja isegi tundidega, aga iga päev edasi annab meile uut teadmist, mille pinnalt oskame oma edasisi tegevusi paremini planeerida. Endiselt on esmatähtis kaitsta igaühe tervist ja tagada selles kõigile uudses olukorras toimetulek.

Tänaseks on selge ka see, et kriis avaldab mõju omavalitsuse eelarvele ja vallavalitsus peab sellest tulenevalt olema valmis vajadusel oma planeeritud tegevusi ümber hindama. „Ettevaatamine on kõige tarkuse ema“ ja peamine küsimus on selles, kui kaua see viiruspuhang kestab ning kunas saame tänasest elukorraldusest väljuda. Sellest oleneb, kui tugevad saavad mõjutused olema, sh peamine – maksulaekumine. Riigipoolsetest toetusmeetmetest on 130 miljonit ette nähtud kohalikele omavalitsustele kriisiga seotud kulude ja saamata jäänud tulude katmiseks. Kindlasti tuleb omavalitsustel leida veel täiendavaid kokkuhoiukohti.

17. aprilli seisuga on Mulgi vallas COVID-19 diagnoosiga registreeritud kokku seitse inimest. Nendest kolm on välja tulnud laustestamise käigus hoolekandeesutustes ja tänaseks tehtud kordusproovid on osutunud negatiivseteks. Vajalikud toimingud, mida selles olukorras ette näha, on koheselt tehtud. Haigestunud inimesed on perearstide ja Terviseameti jälgimise all ning kui vajatakse täiendavat abi omavalitsuselt, siis see info meile ka edastatakse. Kõigile kiiret paranemist!

Esimesed kevadised ilmad tekitavad meis arusaadavalt senisest enam soovi viibida värskes õhus ning toimetada taas vabalt tervise- ja spordiväljakutel. Ekslik ohutunde kadumine on kerge tekkima. Võimalike tagajärgede tagasipööramine on aga kõike muud kui lihtne. Selleks et võimalikult kiiresti tavapärasesse elurütmi naasta, on väga oluline jätkuvalt hoida tähelepanu ja kehtestatud reeglite hoolikalt kinni pidada. Pingutada üheskoos selle nimel, et kriisist edukalt välja tulla. Stressirohkel ajal on tähtis tegeleda meeldivate tegevustega, mis lõõgastavad ja tekitavad meis head tunnet. Miks mitte alustada kolme alustalaga – teeme regulaarselt trenni (reeglitest kinni pidades), magame korrapäraselt ja toitume tervislikult.

Täna kõiki arvestava suhtumise eest ning suur tänu teile, kes hoiate jätkuvalt töös meile kõigile olulisi ja vajalikke teenuseid. Jõudu, lahendusi ja õigeid otsuseid meie valla ettevõtjatele. Kindel on see, et iga päevaga liigume eriolukorrast väljumisele järjest lähemale.

Mõistame ja hoiame tervist!

IMRE JUGOMÄE
vallavanem, kriisikomisjoni
esimees

Hoidkem endid!

Kogu maailmas mõlav pandeemia ei hooli riigipiiridest, ei inimeste vanusest, soost ega rahvusest. Enneolematu haiguspuhangust põhjustatud kriis on tabanud valusalt ka Mulgi valda. See puudutab nii tervishoidu, sotsiaalset kaitset kui ettevõtlust ja paneb proovile ka inimesuhteid. Tuleb tõdeda, et sellest salaja ligi hiilivast haigusest saame üle ainult üheskoos. Peame olema positiivsed ning samas ülimalt hoolikad oma tegudes ja käikudes. Valitsus ja eriolukorra juht peaminister Jüri Ratas, sotsiaalminister Tanel Kiik ning eriolukorra meditsiinijuht dr Arkadi Popov on oma konkreetsete sõnumitega ja isikliku eeskujuga suutnud kogu riiki innustada. Minister Jaak Aabile pandud pea võimatuna tundunud ülesanne, hankida isikukaitsevahendeid, on üheskoos välisminister Urmas Reinsalu ja meditsiiniastutuste varus-

tuskorraldajatega saanud esmase lahenduse. Raskeks tegi varustuse saamise see, et maailma maad varustavad ju esmalt ikka oma riiki ja rahvast kaitsevahenditega. Ei ole vaja apteekides müüdavaid maske tolmumaskideks kutsuda ja põlata. Neid kandes oleme ise rohkem kaitstud ning väldime ka teiste hirme, kui nõutavast 2x2 piirangust kinni peame ja korrektselt käsi peseme.

Rahandusminister Martin Helme tõi valitsuskonkordis poolt Riigikogu saali arutamiseks ja kiireks vastuvõtmiseks hulga seaduseelnõusid, mis peavad Eesti inimesi ja riiki tooma välja meid tabanud kriisist. Riik kavandab koroonaviirusevastase võitlemise kompenseerimiseks eelkõige meetmeid, mis on seotud sotsiaalsüsteemiga. Vajaduse korral tuleb ka karantiinis olevatele inimestele mingeid teenuseid pakkuda suure-

mas mahus ning abistada elanikke toidu ja ravimitega. Majandusprognoos näitab ilmselget kohalike omavalitsuste tulude vähenemist. Omavalitsuste tulubaasi langust kompenseeritakse riigi poolt. Toetatakse investeeringuid ja eraldatakse teede remondiks arvestatavaid vahendeid. Tagatakse Töötukassa ja Haigekassa vajalikud vahendid ning oma osa saavad toetuste ja garantiide jagamiseks Maaelu Edendamise Sihtasutus ja KredEx. Kütuseaktsiisi vähendatakse, et nii transpordisektor kui kodumajapidamised ning ettevõtlus saaksid leevendust nendele kuluva raha osas. Suurendatakse omavalitsuste võimalust kriisiga toimetulekuks laene võtta.

Mulgi vald on kriisi lähenemisest tulenevalt, juba eriolukorra kehtestamise eel, hakanud oma allasutuste tulusid-kulusid kaardistama ja võimalikke kokkuhoiu-

kohti planeerima selles, et mitte töötajate palkade kallale minna. Kummaliselt kõlas opositsioonierakonna juhtivpartei juhi Kaja Kallase soov avaliku sektori palkade vähendamiseks ETV Esimeses stuudios. Kas meditsiinitöötajad, õpetajad, päästjad, politseinikud, lasteaia- ja raamatukogutöötajad ei vääri tõesti oma töötasu? Nende palkade arvelt kokku hoida on küll viimane asi.

Olgem sõbralikud ja abivalmid! Täitke eriolukorrast tulenevaid nõudeid! Nii saame üheskoos kriisist üle!

Olgem hoitud, tervist!

PEETER RAHNEL
Riigikogu liige
Mulgi vallavolikogu liige

Kaitseme ennast ja oma kaaskodanikke!

Inimesekeskne maailm on sattunud ainulaadseks olukorda. Arvatakse pole kunagi varem juhtunud kahejalgsede looduse kroonidega midagi nii eriskummalist nagu meid ümbritsevas reaalsuses täna näha ja tunda saab. Kõik loodusõnnetused, katkud ja sõjad on alati mõllanud suhtelises eraldatuses ning ainult nende endi valitud maanurkades. Kõigest kriipsud kaardil ja riigipiiride kontrollribad looduses on olnud piisavateks vahenditeks turvalise elamise eraldamiseks jaburaks pöördunust.

Inimeste ülbusest häiritud Jumal näitab nüüd jälle oma võimu ning võimalusi. Fantaasiarikka põrgu eeskoja tulemine sõna- ja kinokunstist tavalise igapäevase argielu sisse on kahtlusteta kõrgemat sorti elamus. Küllap seepärast polegi teatrid, kinod, spordiväljakud ja isegi poliitika enam võimelised päevauudistesse tungima. Tähtedena säravad

muusikud-näitlejad koos sporditegelastega peavad ühtäkki murust madalamale hoiduma ning kaaluma soovitusi põllumajanduslikele hooajatoodele suunduda. Loodetavasti saab sellest vaid ajutine talendi raiskamine elu nimel.

Neid ridasid kirjutan koduseinte vahel ja kartmata, vähemalt esialgu, Viljandi vallas asuvasse vaimuhaiglasse sattumist.

Meie ümber sündiva hulluse ohjamisega tegelevad tavalised inimesed meie endi keskelt. Teated ohvritest ja teadmatus paranejate tulevikust pole ootamatult eeslinile sattunud inimestele sugugi meeli ülendav taustamuusika. Kaitseleidu täiskasvanud liikmeskonnal on käes hetked, mille juurde kuulub kunagi lausutud ja allkirjaga kinnitatud vande täitmine. Sageli näeme, kuidas perekonnale ja enesele eluks vajaliku teenimise kohustusest tõugatud inimesed külmavereliselt võimalikke

Enn Pinsel riigipiiri kaitse.

ohte trotsivad. Meedikute, päästjate, politseinike, poemüüjate, apteekrite, bussijuhide ja veel suure hulga ametite pidajatel on oma ainsa elu hävinguga mängivasse lotomasinasse viskamise saanud ametikohuseks. Tõiste kohustuste juurest lahkudes leiavad paljud meie hulgast tavaliste kaitselehtlastena endile sobiva väljakutse korraldajana piiri valvami- ses, abipolitseinikuna patrullides või olukorra veelgi halvemateks arenguteks valmistudes.

Kallid Mulgi valla kodanikud!

Täitkem erakorralise seisukorra ajaks keh-

testatud nõudeid kõigepealt igaüks ise. See aitab meil terveks jääda ning võimalikult kiiresti ootamatult seiskunud loomuliku elu argipäeva tagasi jõuda. Karmid sündmused mitmes riigis toetavad ettevaatusabinõude järgimise suurt vajadust. Meil on säilinud küll demokraatlik õigus oma eriarvamusele, kuid pole kunagi olnud õigust isiklike tõdede paikapidavuse kontrolliks teiste kaaskodanike elu ohtu seada.

Püsigem terved ja mõistlikud!

ENN PINSEL
Karksi malevkonna
teavituspealik

Kust saab asjakohast infot?

RIIGI INFOTELEFONID

1247 Kriisiinfotelefon

1220 Perearsti nõuandetelefon

112 Hädaabinumber

LUGU INIMESEST

Kaitseliitlane Arvo Kama

Peaaegu kolmkümmend aastat tagasi lõppes Nõukogude impeeriumi muutmise katse kogu selle monstrumi põrmu langemisega. Eesti rahva enamus oli sellele protsessile üksjagu kaasa aidanud. Eakamad osalejad laulva revolutsiooni õistel laulupidudel mäletasid veel Eesti Vabariiki ja olusid enne saatuslikku 1940. aasta juunit.

Elu vabanenud Eestis ei saanud kahjuks kuidagi jätkuda sealt, kus okupatsioon selle katkestas. Vahepealsete aastatega muutunud maailm ning teistesse rööbastesse juhitud majandus muutisid elu uuesti iseseisvunud riigis pigem sarnaseks Vabadussõja lõppemisel valitsenud oludega.

Suure sõja järel, juba Nõukogude Eestis sündinud Arvo Kama sattus silmitsi väljakutsetega, mis mitmed mehe eakaaslased alla vanduma sundisid. Suure impeeriumi vajadusi rahuldanud tööstus ja transport osutusid äkki lootusetult aegunuks. Arvo oli põlise Mõisaküla linna asukana olnud seotud just nendega. Tema töömehete jagunes peamiselt kahe isanda vahel: Mõisaküla Talleks ja Abja autobaas. Iseseisvas Eestis oli neil ettevõtetel raske oma vajalikkust tõestada. Abja autobaasist on saanud tänaseks kodu saetööstusele, Talleksi tsehhis nokitsetakse uutele nõudmistele vastava toodanguga. Talleksi töökodades askeldaski Arvo oma töömehete viimased aastad, lahkudes väljateenitud vanaduspensionile tsehhi meistri ametist.

Kaitseliidu ridades täna jõudumööda osalev eakaaslane Arvo Pedeloomustab oma nimekaimu kui teotahelist ja spordilembest meest. Koolipõlves mängis Arvo Kama omal ajal tuntud ja tugevas Mõisaküla noorte käsipallimeeskonnas. 1961. ja 1962. aastal saavutati Eesti meistrivõistlustel kõrge teine koht. Koolinoorte vabariiklikul mõõduvõtul hoiti Arvo osalusel meistritiitel kolm järjestikust aastat Mõisakülas: 1962, 1963 ja 1964.

Vanuse täitudes polnud selle ajastu noormeestel pääsu teenistusest Nõukogude armees. Tehnikaga sinasõbrast nekrut leidis end Lätimaalt, Riia lähedalt Dobelest tankivägede õppepolgust. Teenistuse pikkuseks oli siis ette nähtud kolm aastat. Suure ootamatusena tuli koju saamine juba kahe ja poole aasta pärast, sest teenistusajas mindi üle kahele aastale. Seejärel osales õppepolgu vanemseersandist instruktor Arvo Kama reservohvitseride kursustel ning hilisemate õppekogunemiste käigus omistati õpihimulisele mehele reserv-vanemleitnandi auaste. Sõjaväest tulnud noormees jätkas neli aastat oma töömeheteed Talleksis treialina, kuid peagi omandas autojuhiloa. Järgnevad 13 aastat möödusid rooli keerates. Ajastule omaselt tuli mehel avastada enda jaoks suure kodumaa avarusi. Tingimused pikkadel sõitudel askeetliku ja riukaliku nõukogude tehnikaga ei olnud võrreldavad tänapäevastega. Kui Arvol sõidulust otsa sai, asus ta jälle ametisse Talleksis.

Eesti Vabariigi taastamine tõi kaasa suured muutused. Paljudes kohtades asusid ärksamad inimesed tagasisaadud oma riigi kaitsmiseks taastama okupatsiooni ajal suure põlguse osaliseks saanud Kaitseliitu. Esimene katse Mõisakülas rühma luua kukkus läbi. Tasapisi, rahva vaiksuse saatel, hiilisid linnast minema töökohad. Nende järel, aga kohati juba ennegi, lahkusid kindlama elatusallika otsingutele nooremad linlased. Arvo Kama mõtetestki käis läbi võimalus Eesti Kaitsevägega liitumisest, kuid viiekümnendale sünnipäevale lähenev vanus ja kõigi siinsete tankide lahkumine idapiiri taha aitasid tankivägede reservohvitseril sellest loobuda. Päriselt igapäevasele rutiinile vaheldust pakkuvast mundrimehe elust loobumine siiski Arvole ei sobinud. Kui sajandi lõpus Mõisakülas uuesti rühma loomiseks läks, oli temagi „käsi“ ning 27.09.2000. sai Arvo

Arvo Kama 2020. aasta kevadel.

Foto: Enn Pinsel

Arvo Kama koos lapselapse Rikoga 2011. aastal noorkotkaste laagris.

Foto: Meelis Eelmaa

2018. aastal Valdur Kilgi haul.

Foto: Meelis Eelmaa

2011. aasta eelõppusel.

Foto: Meelis Eelmaa

Kamast kaitseliitlane.

Mees ei tulnud malevasse tühjade kätega. Kaitseliidu autod said alati oodatud kindla käega juhi ning masinate hinge tundva remondimehe. Palju aastaid hoidis ta korras ja tegi vajalikke sõite veokiga DAF. Loomulikult

ei passinud Arvo masinate juures, kui kaaslased tiirus laskmist harjutasid või metsa sõidutatud kotkanoored matkatarkust kogusid. Lisaks logistilisele toele oli mees alati rakkes õpetaja, kohtuniku või köögiabilisena. Noortehid imetlesid tema

oskust noortega ühise keele leidmisel.

Argiste teenistusülesannete usaldusväärne täitmine koduses Karksi malevkonnas, Sakala malevas ja üleriigilistel üritustel on leidnud tunnustust mitmete tänukirjadega, maleva tee-

netemärgiga, Kaitseliidu teenetemedali 3. ja 2. järguga ja Sakala maleva 2011. aasta kaitseliitlase aunimetusega. Lisaks oli Arvol suur au tuua koos Evelin Lappalaineniga 2012. aastal presidendi süüdatud võidutuli Pärnust Viljandimaale.

15. veebruaril 2020 toimunud Kaitseliidu Sakala maleva Karksi malevkonna üldkoosolek otsustas teha Sakala maleva juhatusele ettepaneku kapral Arvo Kama nimetamiseks Sakala maleva auliikmeks.

Kaitseliit on organisatsioon, kus ühiste eesmärkide nimel toimetaavad vabatahtlikud alates seitsmendast eluaastast. Võimaluse enesele jõukohaseks, huvitavaks ja omariiklusele vajalikuks tegevuseks leiab igas vanuses Eesti kodanik. Kahjuks on tervise vingerpussid Arvo koduseinte vahele aheldanud. Mees leiab oma olukorras ikka üht-teist positiivset, sest alati võib ju veelgi kehvemini minna! Aeg-ajalt astuvad tema kodumajast läbi kaitseliitlased ja sõbrad.

Kui pakkusin Arvole võimalust aeg tagasi keerrata ja mõni otsus või tegemine ümber vaadata, siis tuli vastus väga kiiresti – Arvo Kama teeks kõik just nii nagu ta teinud on!

ENN PINSEL
Karksi malevkonna
teavituspealik

Märkmeid vaiksest väikelinnast

Isiklike raamatusoovitusi peamiselt minuvanustele, st neile, kel 100 aastani jäänud vaid 20–30 aastat

„Ometi kord on mul aega, et ootama jäänud raamatud läbi lugeda,“ ohkas kooliajast pärit sõbranna, kui helistasin, et kuulda, kuidas tal läheb.

„Noh, meievanuste elus ei muutunud ju eriti midagi,“ arvasin mina. „Ikka toimetame aias, jalutame koeraga, käsitöötajad meisterdavad, kirjandushuvilised loevad...“

„Ausalt öeldes saan nüüd lugeda just nimelt nende ära jäänud ürituste ja igapäevaste seltskonna mõttes kohvitamiste arvelt,“ itsitas sõbranna. „Head tuttavad on muidugi kuldaväärt ja üritused ka, aga kõike korraga ju ei jõua! Tead, ma vahepeal ei suutnud enam üldse süveneda!“

Varsti selgus, et sõbranna suudab süveneda küll – ta oli hiljuti läbi lugenud kogu „Gulagi arhipelaagi“. Kuna Solženitsõn oli minulgi juba ammu loetud, rääkisime veidi aega neist nn karmidest raamatutest. Olime ühel nõul, et segastel aegadel nagu praegu see COVID19, tulebki virisemise vältimiseks süveneda

millessegi raskesse. Minu viimase nädala lugemiselaumuste sekka kuulub näiteks Varlam Šalamovi „Kolõma jutud“.

Need kaks teost pole tegelikult üldse võrreldavad, kuigi mõlemad räägivad nõukogude vangilaagritest. Solženitsõni kolm mahukat köidet, millele lisaksin juurde ka „Vähktõvekorpus“, on jubedad, hüpnootilised, painavad. Kui sellest hüpnoosist lõpuks ärkad, silmad raamatult tõstad, siis oled õnnelik, et oled oma toas, et ahi õhkab sooja, toit on laual ja elu on sees.

Šalamov on oma 16 aasta pikkused kogemused Kolõma kullakaevandusest pannud kirja lühilugudena. Kui ei teaks, et see kõik on tõsielus sündinud, võiks neid pidada novellideks, mõnda isegi ulmeks.

Kus on siin see psühhoteraapia, küsib mõni pahaselt. Aga vaat just selles ongi! Kui midagi säärast loed, siis ei suuda uskuda, kui tühiste asjade pärast oled vahel vingunud: selle üle, et kütteklaasid ei saabunud lubatud päeval, et sajab vihma, et kass tõmbas lillepoti maha...

Vestlesime sõbrannaga päris pikalt ja otsustasime lõpuks, et igasugune

soovitamise on raske. Me saame tegevusi, sealhulgas raamatute lugemist soovitada ikka neile, kes seda armastavad. Enamik inimesi soovib rasketel aegadel midagi laheda ja naerust. Aga palun! Siin on kirjandusteoste hulgas juba klassikaks muutunud naerutajad: Jerome K. Jerome'i „Kolm meest paadis“, J. Hašeki „Vahva sõduri Šveiki juhtumised maailmasõja päevil“ ja Romain Rollandi „Colas Breugnon: Elame veel!“

Aga paistab, et kirjanduses, eriti heas tõsisel kirjanduses on alati rohkem probleemset ja rasket kui heledat ja rõõmsat. Leidsin sahtlit kraamides nimekirja oma lemmikteostest, mis kirja pandud 20-aastasena. Usun, et enamik minuvanuseid, kes olid noorena suured lugejad, kuna puudusid muud ahvatlused nagu internet, välisreisid jpm, mäletavad Durrelli raamatut „Joobnud mets. Sahisev maa“, Salingeri „Kuristik rukkis“, Remarque'i teoseid, nt „Läänerindel muutusetä“, Stefan Zweigi raamatuid, Robert Merle „Saart“, Jack Londoni „Martin Edenit“, Asimovi ulmeteoseid.

Ja muidugi on seal kirjas

ka mu öökapiibiibel, mu läbi elu lemmik, Axel Munthe „San Michele raamat“. Kuna selle kohta leidub mul vaid ülivõrdes sõnu, siis ei tahaks end korrata. Huviline leiab guugeldades kergesti üles mu 2007. aasta novembrikuus, Munthe 150. sünniaastapäeva puhul ilmunud tutvustusloo ajalehes Sakala. See raamat on ajatu ja aegumatu.

Samuti on ajatud ja aegumatud mu sõbrad – need, kes on olemas ja kellega sageli kirjutame-helistame või need, kellest on alles vaid mälestused ja kellele lehvitatan sinnapoole vikerkaart. Et mul on elus kohutavalt vedanud ja mu ümber on alati olnud päikeselisi ning truusi sõpru, siis mainin ära vaid oma armsa pinginaabri Siiri ja tänan teda peaaegu 60 aasta pikkuse sõpruse eest, ning võrratu ja targa Kaja. Kõik ülejäänud aga, sealhulgas praegused omakälatudrukud – no ma ei suuda teid kõiki kirja panna, sest sain nendest, kes on head ja toredad ja armsad ja seltsivad, tervelt kaks lehekülge.

Usun, et kõigil, kes just pole surmigaavad inimesed, on oma nõks, kuidas praeguses isolatsioonis toime

Foto: Piret Kask

tulla. Minul on nendeks võlupärliteks kolm asja: hea kirjandus, koerad ja sõbrad.

Me ju ei vaja nendega iga päev kokku saamist. Tähtsam on see, et nad on olemas. Otsige sahtlipõhjust vanad postkaardid ja paberkirjad, albumid ja karbid fotodega, mõelge, meenutage. Ja soovitan: hakake oma mälestusi, oma elu lugu üles kirjutama! Rahvaluulearhiiv ja kirjan-

dusmuuseum koguvad neid pidevalt; tihti pakutakse välja ka konkreetseid teemasid. Uskuge, see toob teid masendusest päikese kätte ja pakub imelisi hetki, kui mälusügavustest ronivad välja igasugused ammu unustatud seigad.

Peame vastu!

RIINA KIVASTE

Distantsõpe Halliste kooli näitel

Peagi saab viis nädalat kodus õpitud. Usun, et paljudes peredes olid esimesed nädalad üheks parajaks katsumuseks. Et saada tagasisidet, kuidas lastel kodus tegelikult läheb, koostasin küsitluse, millele vastas 48 ehk siis natuke üle poole meie kooli õpilastest.

Esitasin distantsõppe kohta seitse küsimust. Vaadates laste mäta otsast, võib koduõppe kokku võtta järgmiselt: distantsilt õppeainet omandada ei ole lihtne, üle 75% lastest tahaks ikkagi kooli tagasi. Põhjuseid oli mitmeid, kõige rohkem toodi välja, et koolis on parem teadmisi omandada, sest vajadusel saab õpetajalt abi, õppetöö saab kiiremini tehtud ja muidugi tunti ka sõpradest puudust.

Kodus õppimise eeliseks pakuti kõige rohkem seda, et siis saab kauem magada ja olla vabamalt, ei pea olema nii distsiplineeritud. Üllatav oli see, et küsitluses üheks eeliseks pakutud võimalust olla palju arvutis, pidas eeliseks ainult üks õpilane. Arvutis olemine ei olegi enam nii meeldiv tegevus, kui võiks arvata.

Enam-vähem võrdselt vastati sellele, millist ainet on kodus raskem või kergem iseseisvalt õppida, kord pakuti reaalaineid, kord keeli.

Tore on tõdeda, et üle 90% lastest vastas, et järgivad koroonaviiruse leviku tõttu esitatud nõudeid ehk siis pesevad hoosamini käsi, sõpradega saadakse väljas kokku vaid äärmisel vajadusel ja suhtlemisel hoitakse kahemeetrist distantsi.

Et distantsõpe toimiks, jagas kool õpilastele mitmeid arvuteid. Laste ja lastevanemate suure tänu osaliseks said direktor Merle Hüva, sotsiaalpedagoog Riina Linaste ja valla sotsiaaltöötaja Monika Errelina, kes jagasid peredele toidupakke, mis komplekteeritud riigilt eraldatud kahe nädala koolitoidu raha eest. Eks kodudes tühjenevad külmkapid kiiremini kui muidu, on ju lapsed, kes mitu toidukorda on koolist või lasteaiast saanud, nüüd kodusel toitlustamisel.

Halliste kooli pere poolt kõigile palju tervist ja olgem kõik hoitud!

ANNELI MERILA

Halliste põhikooli õpetaja

Koduõppel sünnib toredat omaloomingut

Eesti lastekirjanduse keskus on oma kodulehel kutsunud kõiki saama innustust kodus raamaturiivulitest ning looma vabavärsse raamatuselgadel olevatest tekstidest. Võtsin selle väljakutse ise vastu ja andsin üheks kirjandustunniks raamatuseljaluule ülesande ka lastele. Tundus, et õpilastele see meeldis, sest mõned saatsid suisa mitu luuletust. Hea näide 8. klassi õpilase Mirell Eiche loodust, juhul kui kodus ilukirjandust napib:

„ENE“

„ENE“

„EE“ –

„Eneseleidmise tee“

Toremaid omaloomingulisi töid kunstõpetuses ja tehnoloogias on teinud 5.–8. klassi lapsed õpetaja Katrin Otsa juhendamisel.

ANNELI MERILA

Halliste põhikooli õpetaja

7. klassi õpilase Emili Gastoni raamatuseljaluule.

Foto: erakogu

8. klassi õpilase Andris Tomsoni raamatuseljaluule.

Foto: erakogu

Mosaik 5.–8. klassi käsitöödest.

Foto: Katrin Ots

Mosaik 5.–8. klassi kunstitöödest.

Foto: Katrin Ots

TUTVUSTAME MESINIKKE

Mesinduskevad koputab uksele

Mesinik Mihkel Kalda

... ja tema tarud.

Mida pikemaks lähevad päevad ja soojemaks ilmad, seda rahutumaks muutuvad ka mesinikud. Alateadvusesse jõuab arusaam, et aktiivne mesindushooaeg on algamas. Kuid ei tasu arvata, et talvisel ajal mesinikul tegevust vähe oleks. Korras-tada on vaja vana inventari ja valmistada uut, koguda uusi mõtteid ja teha plaane tulevaks aastaks. Kõige selle ajal veel valutada südant mesilaste ning teadmatuse pärast, mis ja kuidas täpselt tarudes toimumas on.

Keskmisest soojem ja ilma suuremate temperatuurikõikumisteta talv oli mesilastele sobiv. Mesinikel, kelle eelmisel aastal tehtud varroalesta tõrje oli edukas

ja kelle tarudesse ei kogunenud talvel liigset niiskust, on põhjust olla optimistlikud. Praeguseks on mesilastel juba puhastuslend tehtud ja usinatel mesinikel esmased tööd samuti. Talvekaod on kokku korjatud, korpustarude tarupõhjad puhastatud ja liigväikse toidutagavaraga mesilasperedele varusid lisatud. On loodud head eeldused edukaks mesindusaastaks. Kui nüüd vaid annaks ilma.

Esimesed remmelgad hakkasid öitsemä 6. aprilli paiku. Varakult öitsevad remmelgad ja pajud on mesilasperedele üks tähtsamaid toidualikaid. Neilt saab öietolmu, millega toita pealekasvatav ut põlvkonda, kui ka nek-

tarit, mida tarvitavad täiskasvanud mesilased peamiselt enda toiduks. Varajane öietolm mõjub mesilasperele nagu mulgi kapsad mulgile. Teeb kõhu tugevalt täis ja paneb tulevikku hoopis helgemas toonis nägema. Kui ilm võimaldab mesilasperel piisavas koguses öietolmu koguda, siis hakkab pere järjest suurenevas koguses hauet tootma. Analoogiat luues võiks öelda, et varajane remmelgate ja pajude öietolm on justkui äratuskell, mis äratav mesilased talvemeelolust üles ja annab teada, et nüüd on aeg hakata peret suuremaks kasvatama. Talvituvas mesilasperes on umbes 5–6 korda vähem mesilasi kui kesksuvel, mil pered on suurimad. Töömehilase areng munast mesilaseks kestab 21 päeva ja ka siis pole see mesilane kohe-selt võimeline nektarikorjele minema. Perel on vaja n-ö ette areneda. Vastasel juhul ei õnnestuks neil taimede öitsemisega sammu pidada.

Kindlasti tegid tarudesse kollaste tompudega lendavad mesilased mesinikke rõõmsaks ja koheselt tekkis tahtmine sisse piiluda. Nii ka minul. Tarudesse vaadates oli pilt meeldiv – mesilased olid kogunud arvestatavas koguses öietolmu ja soe talv oli soodustanud varajast haudmetegevust. Mesilaspered tundusid tugevad ja hauet oli tootmisperedes keskeltläbi umbes 3–4 täis-raami jagu, mõningates väga tugevates peredes enamgi. Täpsustuseks olgu öeldud, et mesindan peamiselt Farrar raamimõddus korpustarudega. Kuigi tulevik paistab helge, tuleb mesinikel hetkel olla väga valvas. (Vara)kevad on periood, mis mõjutab tugevalt kogu eelseisvat mesindusaastat. Kuna pered on võimsalt kasvamas, siis on tõus ka nende söögiisu. Tuleb muretseda, et nad nälga ei jääks. Perede puhul, mis tunduvad liignõrgad, kuid kus on elujõuline mesilasema ja puuduvad haigustunnused, võiks mõelda nende ajutisele liitmisele mõne suurema perega. Seda selleks, et nõrgemad saaks kasutada ära suuremast perest tulenevat soojust ja sealseid mesilasi. Aprillis võivad temperatuuri kõikumised küllaltki suured olla. Mina kasutan selleks ajalehte ja emeraldusvõret, asetades nõrgema pere tugevamale peale lootuses, et mõlemad mesilasemad jäävad elama. Kui nõrgem pere on tugevnenud, saab

pered tagasi eraldi tõsta. Teine variant võiks olla ajutiste vaheseinte kasutamine. See aitab vähendada ruumala, mida mesilased peavad soojas hoidma ja seeläbi on mesilasperel kergem temperatuurikõikumistega toime tulla. Kindlasti on võimalusi veelgi.

Kui me oleme loonud mesilasperele soodsad olud arenemiseks, siis peagi peame hakkama mõtlema neile lisaruumi andmisele: lamavtarus üksikute raamide, korpustarudes terve korpuse lisamisega. Lisaks tuleb mõelda, kui suures mahus perel lisaruumi anda. Kas üks või kolm raami? Kas üks või kaks korpust? Millal see aeg täpselt kätte jõuab, on keeruline öelda. Iga mesinik arvestab seda natuke erinevalt, sest ka olud pole piirkonniti samad. Eks igaühel tekib see teadmine mesindades kogemusi hankides. Oluline on õige aeg üsna täpselt ära tabada. Kui laiendada liiga vara või liiga suures mahus, siis riskime pere soojusrežiimi rikkumise ja haudme hävinemisega. Lisaks võib liigne stress tuua perel kaasa mõne haiguse arengu ja kliinilise pildi ilmnemise, nt lubihaudme. Aga laiendades liiga hilja või liiga väikses mahus, riskime pere arengu pidurdamisega või hoopistükki pere sülelemb ja kui sülemit ei õnnestu kätte ka saada, siis on kahju suur.

Kuid kõik see, mis ma kirjeldasin, ongi just põhjus, miks ma olen mesinik.

Lootus, ootus. Rõõm ja meeleheide. Alati on, mida õppida, kuhu areneda ja uusi küsimusi, millele vastust otsida.

Kui kellelgi tekkis huvi mesindusmaailma vastu, kuid endal puuduvad mesilased, siis võtke ühendust oma tuttava mesiniku või ka minuga. Aitame hea meelega. Lisaks saab mesindusalast infot Karksi-Nuia aianduse ja mesinduse seltsilt.

MIHKEL KALDA
Mulgi valla mesinik
Kalda Mesila OÜ

SPORDIÜLDISED

Jõutõstjad võtsid mõõtu

Halliste jõusaalis treenijad katsusid märtsikuu algul omavahel jõudu tõstekangi lamades surumises. Võisteldi absoluutarvestuses. Osalejate paremusjärjestus selgitati Wilksi punktitableti alusel. Oma käte rammu proovisid 14 osalejat.

Neidudest (14–18-aastased) surus võitja Veronika Kalitventsev 27,5 kg, saades selle eest 29,9 punkti. Noormeestest (14–18-aastased) võitis teist aastat järjest Andrei Lilleniit surudes 70 kg ja kogudes 47,07 punkti. Teise koha saavutas esmakordselt võistelnud Janar Lehtsaar 50 kg ja 35,31 punktiga. Kolmanda kohaga pidi leppima temast 20 kg raskem Egon Lunter, kes surus 55 kg, saades 34,06 punkti.

Naistest võitis seekord Marju Purju isikliku rekordi 50 kg ja 44,83 punktiga. Teise kohaga pidi leppima Katriin Allik, kes surus 35 kg, millega sai 43,63 punkti. Kolmas oli Siiri Merisaar, surudes 40 kg, saades 37,13 punkti.

Meestest võitis kindlalt Eesti parimate veteranide hulka kuuluv jõutõstja Heiki Käärid tulemusega 160 kg, 95,62 punkti. Teise koha saavutas 150 kg surunud Kristjan Voodla 88,23 punktiga. Kolmas ja neljas olid 100 kg surunud Tõnis Lukka 63,15 punktiga ja Mait Reimann 60,86 punktiga.

Joukatsumist sponsoreeris Heiki Käärid.

VELLO AUS

**Kaitse elu – võitle
koroonaviiruse
vastu! Võidu valem:**

Püsi kodus

Välju kodust nii vähe kui võimalik. Ole pereringis. Piirdu vaid vältimatuga nagu näiteks tööl, kaupluses või apteegis käimine. Eelista kontaktivabasid teenuseid.

kriis.ee

1247

KOGUDUSTE TEATED

KARKSI PEETRI KIRIK

- 3.05 kell 14 jumalateenistus armulauaga.
- 17.05 kell 14 jumalateenistus armulauaga.
- 31.05 kell 14 nelipüha jumalateenistus armulauaga.

Jumalateenistused saavad toimuda vaid eriolukorrast tulenevate piirangute lõppemisel. Jälgime Vabariigi Valitsuse vastavaid korraldusi.

Palume võtta ühendust õpetajaga (ristimine, leer, laulatus, matus, piht), tel 521 2518 või e-posti teel allan.praats@eelk.ee.
Koguduse a/a nr. EE401010302010444001

MÕISAKÜLA KIRIK

Seoses eriolukorralise kevadega palume jälgida täpsustavaid teateid, lausa küsida kontaktandmetelt.

Plaanis on järgnevad jumalateenistuse ajad:
10. ja 31. mail kell 14.

Koguduse õpetaja Arvo Lasting, elukohaga Tõrvas,
tel 524 9654; arvo.lasting@eelk.ee

**MULGI VALLA KUNSTNIKE NÄITUS
lõkkub septembrikuusse.**

Enda tööd palume tuua Karksi-Nuia kultuurikeskusesse 1. septembriks.

Lisainformatsioon tel 435 5529 ja 5837 6587 Tiina Tomingas.

Õnnitleme uusi
vallakodanikke ja nende vanemaid

6. märtsil sündis Kaili Kadaku ja
Maarek Vihmani perre poeg
KEN-MARTTI

12. märtsil sündis Anu Parri ja Tanel
Möttuse perre poeg **TREVOR**

16. märtsil sündis Gerly Liivaku ja
Kermo Kanguri perre poeg **KERON**

22. märtsil sündis Annaliisa Ainsare
ja Priidu Kohava perre tütar **MARII
ELIIS**

23. märtsil sündis Kristiina Jaaguse ja
Heiko Muska perre tütar **CATHLEEN**

25. märtsil sündis Seren Tammiksalu
ja Heiki Käärde perre poeg **RICCO**

Õnnitleme eakaid häällilapsi

1. MAI VALENTINA KURVITS	84	18. MAI VELLO STAALFELDT	82
1. MAI PEETER TALU	82	18. MAI IVI-HELJO HARJU	81
1. MAI VELLO PUGAL	81	20. MAI LEILI KOIT	85
1. MAI TATJANA TEEARU	75	20. MAI MARGUS ANNUS	75
1. MAI MAIE SARV	75	21. MAI MAGDA KASK	88
2. MAI NIKOLAI SCHUTOV	80	21. MAI ERICH POST	87
3. MAI ANNI PILK	92	21. MAI MAIJA NELLIS	80
3. MAI LEILI-LINDA KUUT	88	22. MAI AINO VENE	83
4. MAI HELJE LUHASTE	89	22. MAI LEONTINA VAHER	82
5. MAI HELDI-MELAINE KOPPEL	85	22. MAI MATTI KALEVI JULIN	75
5. MAI AHTO RIST	85	23. MAI ELMAR OKAS	80
6. MAI MAIE LEIMANN	81	23. MAI HELDI OTTO	75
7. MAI PILVI VANKER	90	24. MAI HELJU AIDLA	88
7. MAI ARNOLD URB	84	24. MAI VILMA RUUBEL	88
8. MAI LEINI RIIS	80	24. MAI LEMBIT TIIDU	87
9. MAI ELLI ERG	81	24. MAI VALVE KÄÄRA	86
9. MAI ARVED NAARITS	75	24. MAI MILVI BACHMANN	84
9. MAI MAIMU MARDISOO	70	26. MAI LAINE SARV	84
10. MAI META HAAMER	90	27. MAI LEMBIT PINT	82
10. MAI SILVI SAAR	88	29. MAI VILMA VALLAS	88
11. MAI HELGI-LUULE TALV	83	29. MAI HILJA HEINSALU	85
12. MAI SALME RUMMI	84	29. MAI MAI PEHME	84
12. MAI HANS SILLAOTS	75	29. MAI STANISLAVA RÕMAŠ	70
13. MAI SALME-HELENE HÄMARMETS	91	29. MAI STANISLAV RÕMAŠ	70
13. MAI MAIE TIIK	75	30. MAI AAVO KIKAS	85
13. MAI MAIE-MARIE TAMM	75	30. MAI JÜRI ÕUNAPUU	83
14. MAI LINDA TANI	88	31. MAI URVE SINIMETS	70
14. MAI MAIETIIDU	80		
16. MAI ENDEL LUTS	83		
16. MAI MAIDO LEPIK	83		
16. MAI MAIMU LAAS	80		
16. MAI NADEŽDA JUHANSOO	70		
17. MAI AILI KAHK	70		
18. MAI ALEKSANDER PIHLAPUU	85		

Aeg möödub ja riivab nii mõnda,
elu viib paljugi käest.
Aja õigus on võtta ja anda,
kuid mälestus on jääv...

MÄLESTAME

PEETER SAAR
8.12.1950–2.04.2020

JORMA ARVO SAMULI
KORTESMAA
5.04.1941–19.03.2020

KALEV RAIDLEPP
17.04.1959–4.04.2020

ANTON VILBING
23.09.1921–26.03.2020

JÜRI HAARAKALJU
18.10.1946–6.04.2020

JAANVILU
4.06.1941–27.03.2020

LINDA SAAR
20.07.1926–6.04.2020

MILVERT KERSON
30.07.1933–29.03.2020

EEVITOOMSOO
11.01.1942–6.04.2020

ARVI RIID
23.05.1953–31.03.2020

TOOMAS KREEVS
31.01.1952–8.04.2020

PEEP LÄLL
22.08.1958–31.03.2020

VELLO JOASOO
23.04.1952–8.04.2020

ANNELI ARRASTE
25.09.1954–31.03.2020

AINO SOOSAAR
4.01.1929–13.04.2020

Piiri talus saadaval
kõogivilja-
(tomat, kurk, kapsas
jne) ja lilletaimed.
Saadaval veel
seemnekartul Gala.

Info tel 510 1491 või
kohapeal Karksi-Nuias
Lilli tee 12.

Külli Kambeki
puukool Pollis MÜÜB
viljapuude ja
marjapöösaste istikuid.

Müügil ka
maasikataimed.

HELISTA
tel 5698 0890
www.kambek.net
E-post: kylli.kambek@mail.ee

KVALITEETNE KORSTNAPÜHKIMISTEENUS

Aleksander Dobrus
Tel: +372 50 64 051
Email: aleksander@dobrus.ee

Kehtiv kutsetunnistus
Väljastame teostatud tööde akti

Mulgi Sõna Mulgi valla infoleht ilmub kord kuus

Koostajad:
Lauri Sepp Info tel 5664 0344
lauri@abja.ee Mare Torim
mare.torim@karksi.ee Info tel 435 5526

Kutselise
korstnapühkija
teenus Mulgimaal.

Küttekollete ja
korstnate puhastamine,
aktide väljastamine ja
küttekollete remont.

Henno Sarv,
tel 511 2511,
mulgi.korstnapuhkija@gmail.com

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

Karksi-Nuias asuv
puidutööstuse
ettevõtte otsib
REMONTTÖÖDE MEHHAANIKUT.

CV palume saata e-mailile textuur@textuur.ee
või võtta ühendust tootmisjuhiga telefonil
517 5485.